

Ε.4. Η συγκρότηση της αθηναϊκής κοινωνίας - Η καθημερινή ζωή

1. Ποιες ήταν οι κοινωνικές τάξεις στην Αθήνα του 5ου αι. π.Χ.

1. Αθηναίοι πολίτες: ήταν αυτοί που κατάγονταν από πατέρα και μητέρα Αθηναίους. Αυτοί μόνο είχαν το δικαίωμα της συμμετοχής στις εργασίες της Εκκλησίας του Δήμου.

2. Μετοίκτοι: ξένοι, ασχολούνταν κυρίως με το εμπόριο, πλήρωναν φόρο παραμονής, το μετοίκιον.

3. Δούλοι:

- πλειονότητα πληθυσμού (200.000)
- ήταν αιχμάλωτοι πολέμου, αγοράστηκαν σε σκλαβοπάζαρα ή παιδιά δούλων
- ήταν π.χ. υπηρέτες, καλλιεργητές, εργάτες, παιδαγωγοί (οι μορφωμένοι)
- η αθηναϊκή κοινωνία περιέβαλλε με στοργή τους δούλους και η κάθε οικογένεια, στους κόλπους της οποίας υπηρετούσαν, τους θεωρούσε μέλη της

2. Ποια ήταν η θέση της γυναίκας, του άνδρα και των παιδιών στην αθηναϊκή κοινωνία;

Η θέση της γυναίκας:

- ✓ Παρέμενε αυστηρά στο σπίτι. Έβγαινε μόνη ουσιαστικά μόνο στις θρησκευτικές εορτές.
- ✓ Γινόταν μόνο ιέρεια.
- ✓ Ασχολούνταν με οικιακές εργασίες, επέβλεπε τους δούλους.
- ✓ Φρόντιζε για την ανατροφή των παιδιών, ύφαινε.

Η θέση του άντρα:

- Έβγαινε έξω από το σπίτι.
- Εργαζόταν.
- Πήγαινε σε γυμναστήρια, δημόσια λουτρά, κουρεία, όπου συναντούσε φίλους και συζητούσε.
- Συμμετείχε στην Εκκλησία του Δήμου και σε Συμπόσια σε σπίτια για γεύματα και συζητήσεις.

Τα παιδιά:

- τα κορίτσια μένουν στο σπίτι και μαθαίνουν τις οικιακές εργασίες
- τα αγόρια από τα επτά τους χρόνια στέλνονται σε ιδιωτικά σχολεία για να μορφωθούν.

Ερωτήσεις κρίσεως

1. Συγκρίνετε τη θέση των δούλων στην Αθήνα με την αντίστοιχη των ειλωτών στη Σπάρτη.
2. Ποιος ήταν ο ρόλος της γυναίκας στην Αθήνα; Ποιες διαφορές διαπιστώνετε στη θέση της γυναίκας σήμερα;